

REFERAT Udvalget for Klima og Landdistrikter 2022-2025 d. 30-03-2023

Mødedato Torsdag d. 30. marts 2023 kl. 16:30

Mødested Byrådssalen, Hadsund Rådhus

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Klimaplan 2023-2026 - 1. godkendelse.....	4
Landdistriktsrådet, udpegning af ny repræsentant.....	10
Assens Fjernvarme projektforslag.....	11
Orienteringssager.....	13
Eventuelt.....	14
Lukket: Udbud af elladestandere i Mariagerfjord Kommune 2022.....	15
Lukket:	16

Punkt 29: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-G01-4-22

Forventet sagsgang

UKL

Beslutning

Godkendt.

Jens Riise Dalgaard (A) og Laura Holm (C) var fraværende.

Punkt 30: Klimaplan 2023-2026 - 1. godkendelse

01.30.00-P20-1-21

Forventet sagsgang

UKL, ØK, BY

Anledning

I oktober 2021 påbegyndte Mariagerfjord Kommune arbejdet med Klimaplanen under det landsdækkende projekt DK2020 - klimaplaner for hele Danmark. Klimaplanen ligger nu klar til politisk 1. behandling, så den kan blive behandlet inden forhåndsvurdering af Concito og C40 1. maj 2023.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Byrådet:

1. At klimaplanen godkendes inden indsendelse til forhåndsvurdering hos CONCITO og C40.

Sagsfremstilling

Klimaloven fra 2020 har en national målsætning om 70% reduktion af CO₂-udledning inden 2030, og Parisaftalen har en målsætning om netto-nul udledning i 2050.

Klimaplan 2023-2026 har 46 delmål, som skal iværksættes i planperioden og være implementeret inden 2030. Forudsat at projekternes fulde potentiale indfries, vil det resultere i et samlet reduktionsmål på 66% i 2030 og 83% i 2050 målt i forhold til 1990.

Planen skal revideres, så en ny plan forlægges senest i 2026, hvori der er skitseret nye handlinger, der kan flytte reduktionsmålet yderligere. Denne plans implementeringsgrad, ændrede rammebetingelser, tilskudsmuligheder og teknologimodning vil være forudsætninger for, at reduktionsmulighederne flyttes i den rigtige retning til den kommende revision.

"Vores fremtid - Vores Klimaplan 2023-2026"

Klimaplanen læses i onlineværktøjet DKPlan og fungerer som en hjemmeside. Planen tilgås her:

<https://mariagerfjord.viewer.dkplan.niras.dk/DKplan/DKplan.aspx?PlanId=12>

Klimaplanen er udarbejdet med fokus på et borgerrettet perspektiv. Den er inddelt i seks overordnede kapitler og disse ses øverst i klimaplanen som faner i det vandrette niveau. I de fleste kapitler vil der være flere afsnit. Dette ses som lodrette linjer til venstre i læsevinduet, såfremt planen læses på en computer.

Kapitlerne er navngivet:

1. Introduktion
2. Kort fortalt
3. Mål og indsats
4. Klima- og energiregnskabet
5. Partnerskaber og samarbejder
6. Ordbog

Det anbefales af læse kapitel 1 først, da dette både indeholder en intro fra borgmesteren samt en gennemgang af baggrunden for projektet og læsevejledning til planen i sin helhed. I kapitel 3 udspecificeres kommunens 46 planlagte delmål, som skal resultere i en 66% reduktion i CO₂ i 2030. Nogle vil have en kvantitativ CO₂-effekt mens andre understøtter en adfærd, som vil understøtte CO₂-reduktion i andre kategorier. Kapitel 4 tegner et billede af, hvordan det har været muligt at identificere de største udledningskilder i kommunens CO₂-regnskab. Disse har været afsættet for de efterfølgende 46 planlagte delmål, som også er blevet til sammen med samarbejdspartnere beskrevet i kapitel 4. Den hurtige gennemgang af planens delmål og sektorspecifikke udledningsstier findes i kapitel 2. I tillæg findes en ordbog i kapitel 6, hvor de fagspecifikke begreber udfoldes.

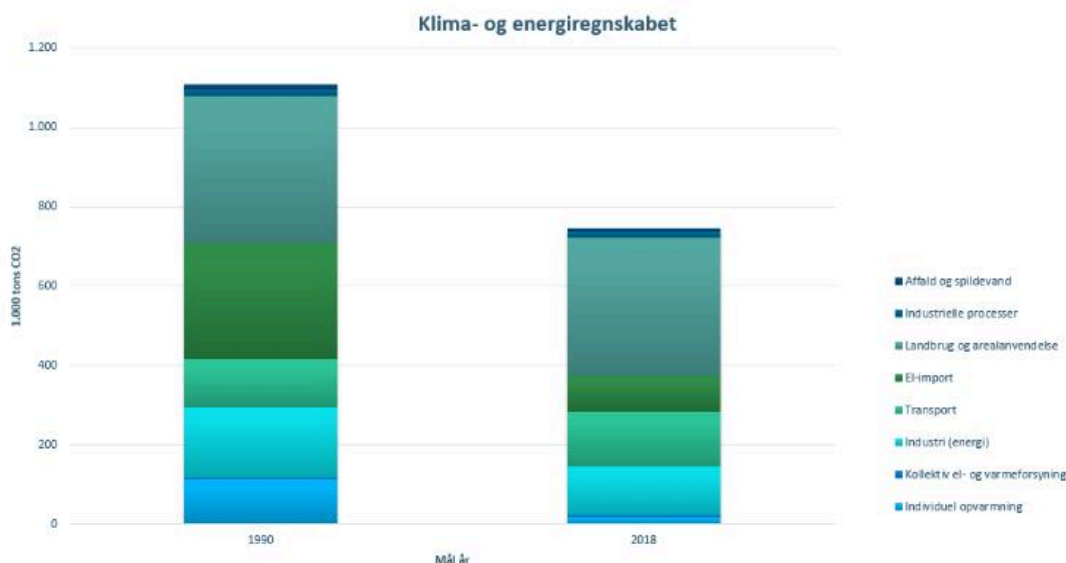
Planens indsats er inddelt i fire overordnede faglige reduktionsspor. Disse er:

- Energi & mobilitet
- Landbrug & Arealanvendelse
- Cirkulær Økonomi
- Grøn adfærd

For Energi & Mobilitet og Landbrug & Arealanvendelse gælder, at disse spor giver anledning til de største reduktioner og er samtidig dem, som er målbare inden for kommunegrænsen (scope 1+2). Det fremgår også i bilag A. Både Cirkulær Økonomi og Grøn Adfærd adresserer de aspekter af klimadagsordenen, som er forbrugs- og adfærdsbaserede (scope 3), og som på nuværende tidspunkt er svært målbare, men har en betydelig effekt i et fremtidsperspektiv. Der udvikles på nuværende tidspunkt metoder til beregning af den type handlinger, så det er et spørgsmål om tid, før de måles på samme niveau som scope 1 og scope 2.

Klima- og energiregnskabet

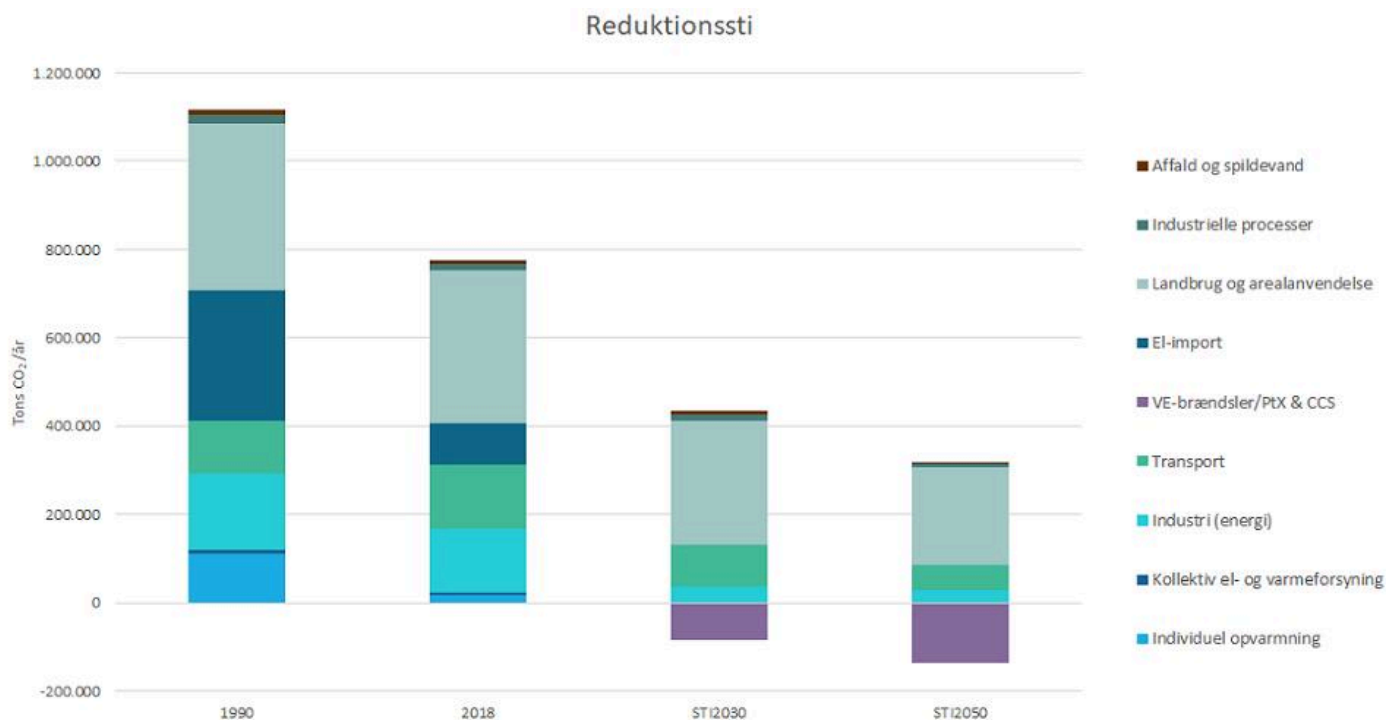
Mariagerfjord Kommune er unik i sin sammensætning, når der ses på CO₂-regnskabet. Det fremgår nemlig tydeligt, at kommunen både er en klassisk landbrugskommune og en industrikommune. I 2018 (beregninger fra 2021) var fordelingen således:

- Landbrug og arealanvendelse (44%)
- Industri (energi) (16%)
- El-import (13%) (heraf også til industri)
- Transport (19%)

Denne kombination har gjort CO₂-reduktion ekstra vanskelig at forfølge i kommunens arbejde med klimaplanen. Når både landbruget og industrien ønsker at vækste, kalder det på ambitiøse mål, kreative løsninger, samarbejder, sektorkoblinger og investeringer i vedvarende energi. Igennem dialog med både landbrugsorganisationer, Mariagerfjord Erhverv, Hydrogen Valley og de store industrivirksomheder i partnerskabet GRØN Mariagerfjord har det været muligt at kortlægge energibehov, fastlægge reduktionsmål for sektorerne og synliggøre, hvordan kommunen skal nå 66 % CO₂-reduktion i 2030. Det er blevet tydeligt, at det ikke er muligt at lykkes uden store VE-anlæg, som ikke alene producerer grøn el, men også biogas og power-to-x (PTX) produkter, der i et fremtidsperspektiv fortsat vil kunne flytte kommunens CO₂-udledning i den rigtige retning. Derfor er denne udvikling også lagt ind som en forudsætning i fremskrivningen af kommunens CO₂-udledning i 2030/2050 og er i tråd med kommende forslag til principper for VE-anlæg.

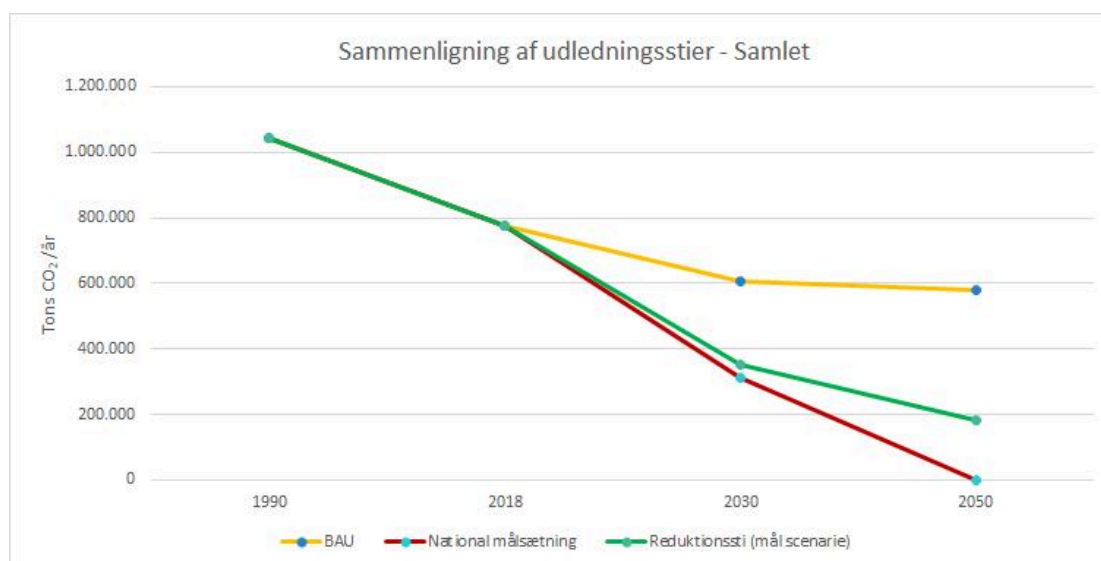
Kommunens forventede reduktionssti

Der er en lille forskel på data fra 1990 og 2018, hvis de to ovenstående figurer sammenlignes. Øverste figur var udgangspunktet for arbejdet med DK2020 tilbage i 2021. Grundet bagudrettede justeringer har tallene ændret sig, men det har ikke givet anledning til en procesændring. Målet har fortsat været det samme, det har blot været decimalerne i udledningen/indbygger, der over tid har ændret sig. Derfor fastholdes sammenligningsgrundlaget med en CO₂-udledning på cirka 18 tons /indbygger i 2018 med et mål om nedbringelse til 8 tons/indbygger i 2030 og 0 t/indbygger i 2050.

Når der er en negativ udledning (under 0 på y-aksen) skyldes det, at der i udledningsstien er indregnet en forventet eksport af e-methanol produceret via PTX og dertil også kulstoflagring fra kommunens egne CO₂-udledere.

En anden måde at anskue det fremtidige forløb på er ved at sammenligne de nationale målsætninger, Parisaftalen og kommunens forventede udledningssti, som anvist nedenfor. BAU (gul) viser "business af usual", hvilket vil sige, hvis vi fortsætter som vi "plejer" og udelukkende realiserer de love, aftaler og handlinger, som kommunen er underlagt via lov. Konklusionen er, at kommunen igennem handlingerne i klimaplanen (den grønne linje) når langt udover det, som i BAU er et minimum frem mod 2030 og 2050, men dog stadig under den nationale målsætning (rød).

Som nævnt var udledningen i 2018 18 tons CO₂/indbygger. I runde tal har øvelsen med klimaplanen været at nå fra 18 tons/indbygger til 8 tons/indbygger i 2030, hvis den nationale målsætning skulle nås. Set i forhold til nogle af de andre nordjyske kommuner, som til sammenligning ikke har megen industri, er Mariagerfjord Kommune meget ambitiøs. Udledningen ender i nuværende beregning på 8,5 tons/indbygger i 2030.

Grøn energi er en forudsætning for CO2-reduktion

Vedvarende energi, PTX, lavbundsprojekter og CO2-lagring er overskrifterne på nogle af kommunens nøgler til CO2-reduktion, når både landbrugssektoren og industrien bevares i sin nuværende konstellation. Igennem GRØN Mariagerfjord er det også blevet synligt, at industrien har et kæmpe ønske om grøn strøm til deres produktioner - særligt også når flere omlægger fra gasforbrug til elforbrug. Kortlægningen af de 15 største virksomheders nuværende energiforbrug (svarende til hele industrisektoren i regnskabet) og energibehov i 2030 synliggør behovet for grøn energi og øget fokus på produktion af (bio)gas. Virksomhedernes ambitioner peger på, at gasforbruget forventes at falde med 53% til 2030 mens elforbruget stiger med 400%, alt imens virksomhederne både energieffektiviserer, vækster og omlægger deres gasbaserede produktion til elbaseret, hvor det lige nu er teknisk muligt. Se nedenstående figur.

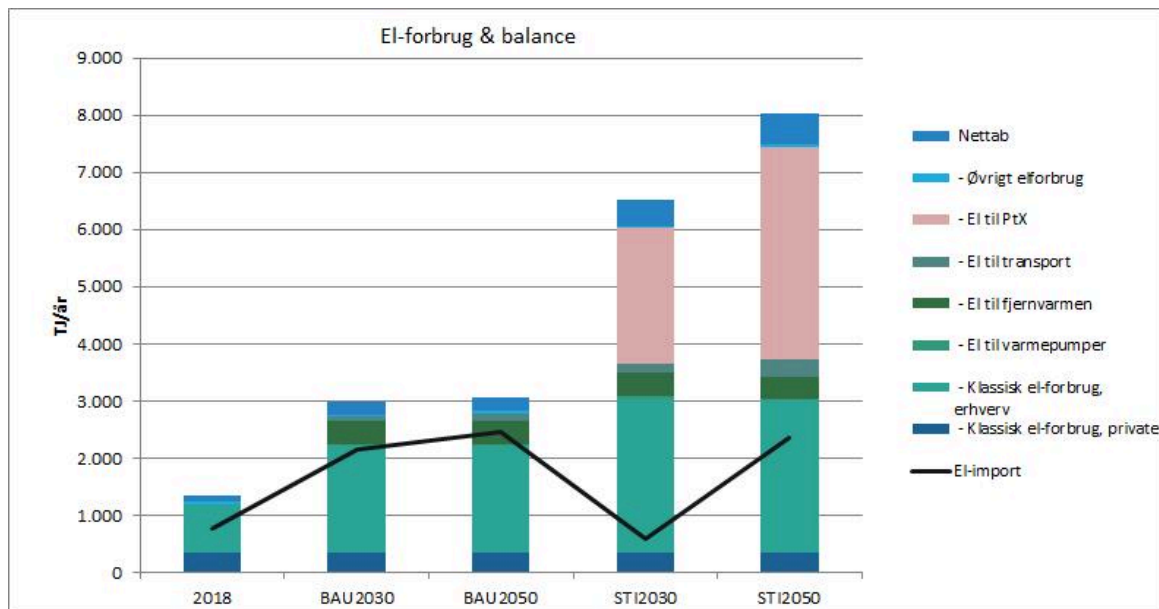

Den nyeste rapport (marts 2023) fra FN's klimapanel IPCC viser, at Parisaftalens mål om at holde den globale temperatur på 1,5 grader og maks. 2 grader i år 2100 har svære vilkår, som udviklingen er nu. Tendensen peger på en virkelighed, hvor den globale temperatur snarere vil være 2,2-3,5 grader varmere i år 2100 end før industrialiseringen. Efter al sandsynlighed vil 2-graders mærket passeres allerede i midten af dette århundrede. Klimapanelet understreger behovet for hurtig og drastisk handling nu. I et kommunalt perspektiv er en af nøglerne til det, at der sikres grøn energi og at forbruget - i alle aspekter - mindskes.

Elforbrug og elbehov i 2030

Når alle handlingerne fra klimaplanen lægges sammen, kan der gøres status over det fremtidige energiforbrug, og hvordan det er sammensat. Fra 2018 forventes elforbruget at 6-doble som effekt af øget elektrificering i samfundet, øget elbehov- og udbygning i industrien samt behov for el til PTX. PTX-elbehovet tilsvare næsten elbehovet i øvrigt i 2030, hvilket er helt i tråd med de nordjyske forventninger til elnettet under det tværkommunale projekt GEN2040 (Nordjyllands fælles energiambition "GrønEnergiNordjylland 2040"). Med det estimerede elbehov målt i forhold til den estimerede elproduktion, vil der i 2030 fortsat være en lille elimport udefra. Denne vil, på trods af en 6-dobling af elbehovet, være 21% mindre end i 2018. For at balancere det kommende elbehov - uanset om PTX realiseres - er der behov for en væsentlig VE-udbygning indenfor kommunegrænsen. Sker det ikke, vil det have stor indflydelse på den sorte linje i nedenstående figur, da der i så fald vil være et øget behov for import af el.

En detalje hertil er, at jo længere afstande el skal transporteres over, desto større vil eltabet (nettab i figuren) være. Det er derfor nødvendigt at producere mere el, end der skal bruges. Jo tættere på forbrugsstedet strømmen produceres, jo mindre skal der i princippet overproduceres. Her har den lokalt producerede VE sine fordele for både elnet og elbalance.

Hvor får kommunen mest CO2 for investeringerne?

Bilag A illustrerer de 46 delmåls relative CO2-effekt i forhold til investering i en effektmatrix. Investeringen er vurderet som kommunens relative investering udover nuværende normeringer og budgetposter. Dertil er både scope 1, 2 og 3 handlinger samlet i et skema. Scope 3 værende de handlinger, der påvirker systemer udenfor kommunegrænsen, men er nødvendige for at bidrage til at løse den globale klimakrise. Bilaget skal anvendes med forsigtighed, fordi det sammenligner elementer, der normalt ikke hører til på samme skala. Det er alene udarbejdet for at illustrere, hvor kommunens største CO2-potentialer ligger, og hvilken investering det vil kræve - eller ikke kræve. Tallene i bilaget refererer til delmålsnumrene. Disse kan aflæses enten i bilag B eller i klimaplanen via: <https://mariagerfjord.viewer.dkplan.niras.dk/DKplan/DKplan.aspx?PlanId=12>

Den videre proces

Efter Byrådets behandling sendes klimaplanen samt nødvendige bilag til forhåndsvurdering hos Concito senest 1. maj. Planen skal leve op til den internationale klimaplanlægningsstandard beskrevet i kravspecifikationen CAPF. Forhåndsvurderingen vil forventeligt give anledning til ændringer i klimaplanen på baggrund af de kommentarer, Concito leverer medio maj. Derefter 2. behandles klimaplanen i Byrådet 22. juni parallelt med, at Concito og C40 bedømmer den endelige plan. Den vil blive fremsendt til Concito og C40 senest 15. juni, og der forventes et svar på deres endelige vurdering ultimo juni.

Rent formelt erstatter Klimaplanen den tidligere "Klimastrategi" fra 2011, og den nye Klimatilpasningsplan (behandles særskilt) erstatter "Handleplan for Klimatilpasning 2019-2022)".

Klimaplanen er blevet miljø-screenet, og på baggrund af denne vurderes det, at klimaplanen ikke medfører en væsentlig indvirkning på miljøet, hvorfor der ikke udarbejdes en miljøvurdering.

Økonomi

Grove estimater for de 46 delmål ses skitseret i bilag B. Samlet giver delmålene anledning til et ressourceforbrug på cirka 8 årsværk. Deraf vurderes det, at nogle af delmålene løses i klimateamet og berørte afdelinger indenfor driftsmidler. Derfor skønnes den nødvendige personaleresource snarere til 4 årsværk, hvoraf nogle vil være til opstart af projekter og 2 er blivende årsværk. Til sammenligning vurderer andre kommuner i region Nord og Midt en nødvendig personaleoprustning på cirka 5 årsværk.

Dertil er der i delmålene estimeret et samlet investeringsbehov på cirka 1,5-3 mio. kr. for opstart af projekter, som skal hjælpe borgerne med at reducere deres CO2-udledning på forskellige kategorier.

Nogle af delmålene er egnede til fondsprojekter med eksterne midler - eventuelt samarbejdsprojekter med EU-funding. Der er endnu ikke ansøgt for nogen projekter, men klimaplanen har perspektiver udover egen budgetramme.

Beslutning

Indstilles godkendt med den bemærkning, at der i den konkrete udmøntning af planen bør ske en klar prioritering af de indsatser, som giver størst mulig CO2-reduktionseffekt - herunder ikke mindst lokal produktion af grøn energi. Udvalget bemærker også, at de mindre CO2-reducerende men investeringskrævende indsatser skal prioriteres på den lange bane. Sidstnævnte indarbejdes i planen.

Jens Riise Dalgaard (A) og Laura Holm (C) var fraværende.

Bilag

Bilag A: Relativ effektmatrix_190323

Bilag B: Estimerede investeringsbehov

Punkt 31: Landdistriktsrådet, udpegning af ny repræsentant

00.22.04-A30-50-21

Forventet sagsgang

UKL

Anledning

Peter Muhl (A) anmoder om at udtræde af Landdistriktsrådet.

Jævnfør forretningsordenen for Landdistriktsrådet i Mariagerfjord Kommune, udpeges kommunale medlemmer af og blandt medlemmerne af Udvalget for Klima og Landdistrikter.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Udvalget for Klima og Landdistrikter:

1. At der udpeges nyt medlem til Landdistriktsrådet.

Sagsfremstilling

Jævnfør forretningsordenen for Landdistriktsrådet udpeger Udvalget for Klima og Landdistrikter to medlemmer samt suppleanter.

Ved konstitueringen var det Byrådet der 28. april 2022 udpegede følgende:

- Peter Muhl (A) med Jens Riise Dalgaard (A) som stedfortræder
- Jesper Skov Mikkelsen (V) med Laura Holm (C) som stedfortræder

Peter Muhl (A) ønsker at udtræde af Landdistriktsrådet, og valggruppen, som har pladsen, har meddelt at man i stedet udpeger Niels Peter Christoffersen (A) som medlem med Jens Riise Dalgaard (A) som stedfortræder.

Beslutning

Udvalget udpegede Niels Peter Christoffersen (A). Jens Riise Dalgaard (A) er fortsat suppleant.

Jens Riise Dalgaard (A) og Laura Holm (C) var fraværende.

Bilag

Forretningsorden - Landdistriktsrådet d. 15.11.2022.docx

Punkt 32: Assens Fjernvarme projektforslag

13.03.01-P20-1-23

Forventet sagsgang

UKL

Anledning

Assens Fjernvarme A.m.b.a søger om "Betinget godkendelse af projektforslag for fjernvarmeforsyning af Falslev og Norup".

I henhold til Energistyrelsens vejledning for godkendelse af projekter, hvor der søges tilskud fra fjernvarmepuljen, er det en forudsætning at projektet er betinget godkendt, før der kan ansøges om tilskud til projektet. Den endelige godkendelse kan derfor først gives af Udvalget for Klima og Landdistrikter, når der er modtaget tilsagn om tilskud til projektet.

Udvalget for Klima og Landdistrikter bedes give en betinget godkendelse af projektforslaget.

Indstilling

Direktøren for Teknik, Kultur og Klima indstiller til Udvalget for Klima og Landdistrikter:

1. At projektforslaget godkendes betinget af tilskud fra Energistyrelsen.

Inddragelse

Projektforslaget sendes i fire ugers offentlig høring, så snart der er givet tilsagn om tilskud fra Energistyrelsen. Når høringsperioden er overstået, genfremsættes projektforslaget til endelig godkendelse på førstkommande møde i Udvalget for Klima og Landdistrikter.

Sagsfremstilling

Assens Fjernvarme A.m.b.a fremsendte i marts 2023 projektforslag for fjernvarmeforsyning af Falslev og Norup. Forslaget indebærer, at Falslev og Norup forsynes med fjernvarme fra det eksisterende varmeanlæg, som i dag forsyner Assens by med fjernvarme. Der etableres fjernvarmeledningsnet til forsyning af forbrugerne indenfor projektområdet.

Assens Fjernvarme A.m.b.a får først forsyningspligt for området, når der er givet tilsagn om tilskud, og projektet er endeligt godkendt.

Der søges sandsynligvis særskilt om kommunegaranti for lån til projektet.

Projektet er udarbejdet i henhold til "Projektbekendtgørelsen om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg", BEK nr. 818 af 4. maj 2021.

Projektet gennemføres under forudsætning af, at der opnås tilsagn om tilskud gennem fjernvarmepuljen efter "Bekendtgørelse om tilskud til projekter vedrørende udrulning af fjernvarmedistributionsnet" fra 2020.

Projektet udviser den lovbestemte samfundøkonomi. Samfundsøkonomien udviser en samlet besparelse på 3,09 mio. kr. over en periode på 30 år.

Projektforslaget kan betinget godkendes af Udvalget for Klima og Landdistrikter, og skal ikke behandles i ØK og BY.

Beslutning

Godkendt.

Jens Riise Dalgaard (A) og Laura Holm (C) var fraværende.

Bilag

Projektforslag Konvertering Norup

Punkt 33: Orienteringssager

00.01.00-G01-15-22

Forventet sagsgang

UKL

Anledning

Generel orientering til udvalget.

Beslutning

Der var intet til orientering.

Punkt 34: Eventuelt

00.01.00-G01-15-22

Beslutning

Der var spørgsmål omkring, hvorvidt der var hold i et vedholdende rygte om, at husstandssorteret affald i sidste ende bliver blandet sammen igen. Administrationen kunne afkræfte dette og anbefaler gerne borgere at følge affaldskontorets facebook-side, som indeholder informationer herom samt mulighed for at stille spørgsmål.

Der var kort drøftelse af eventuelle ansøgninger omkring energianlæg.

Jens Riise Dalgaard (A) og Laura Holm (C) var fraværende.

Punkt 35: Lukket: Udbud af elladestandere i Mariagerfjord Kommune 2022

05.14.21-P20-1-22

Indstilles godkendt.

Jens Riise Dalgaard (A) og Laura Holm (C) var fraværende.

Punkt 36: Lukket:

85.02.02-G01-4-22

Mødet sluttede kl. 18.20.